

Programma en acties
WINTERSWIJKS BELANG
2014-2018

Winterswijk **Belang**
geeft elke Winterswijker een stem

Snel naar de volgende onderwerpen

Deel 1: De visie van WB op Winterswijk	4
Deel 2: De inzet van WB in de gemeentelijke programma's.....	6
Programma 1: Bestuur en veiligheid	6
Programma 2: Gemeentelijke dienstverlening en organisatie.....	7
Programma 3: Integrale handhaving	8
Programma 4: Ruimtelijke ontwikkeling en de Kern	8
Programma 5: Innovatie, duurzame energie en milieu	9
Programma 6: Sport, kunst & cultuur en erfgoed	10
Programma 7: Financiën en intergemeentelijke samenwerking	12
Programma 8: Landelijk gebied.....	14
Programma 9: Jeugd en onderwijs.....	15
Programma 10: Maatschappelijke participatie en zorg	16
Programma 11: Werk en inkomen	17
Programma 12: Economie en bedrijvigheid.....	18
Deel 3: De projecten die WB in 2014-2018 gaat doen	20

Programma en acties Winterswijks Belang 2014-2018

Kies voor werkende politiek, kies WB

Winterswijks Belang is de enige lokale partij die deelneemt aan de gemeenteraadsverkiezingen op 19 maart aanstaande. Veel Winterswijkers hebben zich verzameld in WB, jong en oud, links en rechts. Dat maakt onze partij écht anders dan alle andere partijen. Die vinden dat politieke partijen alleen maar politiek hoeven te bedrijven en zelf niet tot actie hoeven over te gaan. Daar denken wij heel anders over. Wij steken zelf de handen uit de mouwen om dingen voor elkaar te krijgen!

Alle belangrijke onderwerpen voor Winterswijk komen in ons programma aan bod. Voor de aankomende periode zullen de lokale economie, de werkgelegenheid en het zorgdossier het meest belangrijk zijn voor Winterswijk. Wij zullen zelf actie ondernemen om onze visie en ambities voor Winterswijk vorm te geven, zoals we dat ook in de afgelopen acht jaar hebben gedaan. **Werkende politiek** noemen wij dat!

Winterswijkers besturen Winterswijk

Wij hebben ook de afgelopen periode naar u geluisterd. Buiten verkiezingstijd trof u ons vaak aan op straat of bij de supermarkt, vragend naar wat u beweegt en belangrijk vindt. Ons programma is dan ook een programma van Winterswijkers voor Winterswijk. Bij het opstellen van dat programma hebben wij ons niets hoeven aan te trekken van landelijke partijen die ons voorschrijven hoe wij met Winterswijk om moeten gaan. Wij zijn Winterswijkers die knokken voor ons Winterswijk en daarin ons eigen plan trekken. Wij vinden het belangrijk dat Winterswijk wordt bestuurd door de Winterswijkers zelf, en niet door Den Haag of hun vertegenwoordigers in het lokale bestuur.

Winterswijks Belang: de enige lokale partij

Gelukkig is Den Haag er ook steeds meer van overtuigd dat gemeenten het dichtst bij hun inwoners en bedrijven staan en daarom de eerste bestuurslaag behoren te zijn. Niet voor niets worden de komende tijd veel taken vanuit Den Haag overgedragen aan de gemeenten. Premier Rutte heeft daarbij meerdere keren plechtig beloofd dat Den Haag zich minder met de gemeenten zal bemoeien en dat gemeenten meer ruimte krijgen voor eigen beleid. Nu weten wij maar al te goed dat Rutte na afloop van verkiezingen veel van zijn beloften bulderend weglacht, maar op dit punt kunnen wij, Winterswijkers, hem helpen. Door straks, bij de gemeenteraadsverkiezingen van 19 maart aanstaande, massaal te stemmen op de enige lokale partij: Winterswijks Belang!

Niet alleen standpunten, maar ook acties

In ons programma treft u niet alleen standpunten aan die wij graag samen met u willen inbrengen en verdedigen in de gemeenteraad, maar treft u vooral ook acties aan die wij de komende periode met steun van zoveel mogelijk Winterswijkers gaan realiseren. Daarbij maakt het niet uit of wij wel of geen deel uitmaken van de coalitie of het College van BenW. Wij hebben de politiek niet nodig om actie te ondernemen. De politiek ons wel om resultaat te bereiken!

Deel 1:

De visie van WB op Winterswijk

Visie WB op Winterswijk door alle partijen omarmd

Eén van de eerste dingen die wij in 2006 hebben gedaan toen wij een plek kregen in het bestuur van Winterswijk, was het ontwikkelen van een integrale visie op Winterswijk. Die was er namelijk niet, noch op papier, noch in de hoofden van de oude politiek. Weten wat je met Winterswijk wilt, waar je met Winterswijk naartoe wilt en wat voor Winterswijk belangrijk is of gaat worden, moet natuurlijk het vertrekpunt zijn voor het gemeentelijke bestuur. Het neerzetten van een visie voor Winterswijk was voor ons één van de eerste prioriteiten. Voor ons was het essentieel dat die visie raadsbreed werd neergezet en verder zou reiken dan maar één verkiezingsperiode. De kern van die visie is sindsdien niet veranderd en inmiddels door alle partijen omarmd.

Een leefbaar Winterswijk, wat is dat volgens ons?

Kern van onze visie op Winterswijk, is dat Winterswijk moet blijven knokken om leefbaar te blijven, een toekomst te hebben. Natuurlijk willen wij net als u een Winterswijk waarin iedereen prettig kan leven, werken en recreëren, maar dat is een open deur. Een visie hebben op de toekomst van Winterswijk betekent juist: nadenken over hoe je dat voor elkaar gaat krijgen, ondanks ontwikkelingen die negatieve gevolgen kunnen hebben voor de leefbaarheid en dus de toekomst van Winterswijk. Een visie hebben betekent ook dat je kijkt hoe je van “bedreigingen” een kans kunt maken voor Winterswijk. Zoals de vergrijzing en krimp van Winterswijk, ontwikkelingen die vaak als negatief worden aangemerkt, maar ook omgebogen kunnen worden naar sterke punten van Winterswijk. Een Winterswijk waarin het voor jong en oud goed toeven is, waar iedereen nog veilig over straat kan, waar ouderen prima hun oude dag kunnen slijten en op allerlei manieren nog een actieve inbreng hebben in de samenleving. Een Winterswijk waar nog ruimte is voor groen, frisse lucht en tijd voor de medemens. Hoezo Winterswijk krimpgemeente? Ruimtegemeente! Rollator-valley? Zorgzame samenleving!

Samen met u gaan wij zorgen voor een leefbaar Winterswijk. Een Winterswijk met toekomst in plaats van een Winterswijk zonder toekomst. Die toekomst zullen we zelf moeten definiëren en vormgeven. Werkgelegenheid, gezondheid, duurzaamheid, veiligheid, ontplooiingskansen, meedoen en onder-linge zorg en solidariteit behoren daarin wat ons betreft centraal te staan.

Winterswijk bruist en dat moeten we vooral zo houden!

Hiernaast zullen we Winterswijk hoe dan ook op de kaart moeten zetten. Dat doen we niet met zaken die anderen gemeenten ook hebben of waar andere gemeenten ook sterk in zijn. Dat doen we met dingen die andere gemeenten niet hebben, zoals ons prachtige buitengebied, onze textiel-geschiedenis, de steengroeve, Villa Mondriaan en de unieke combinatie van een in omvang bescheiden gemeente met desondanks een aantrekkelijk en levendig winkelcentrum, met de beste warenmarkt van Nederland, met goede voorzieningen zoals goede schoolgebouwen en sport-accommodaties, de schouwburg en het SKB, met bedrijven waar we trots op zijn en met een rijk en actief verenigingsleven. Kortom, Winterswijk bruist en dat moeten we vooral zo houden!

Een leefbaar Winterswijk vereist een ondernemende gemeente

Samen met u en vele anderen hebben we in de afgelopen acht jaren een ingrijpende verandering op gang gebracht in het kijken naar Winterswijk. Dat ging soms gepaard met felle discussies, maar feit is dat Winterswijk er steeds meer de vruchten van plukt. Zo waren het Steengroevetheater en het BOS-project (herstel van de Bleekweide, de Olliemölle en het Strandbad) initiatieven en projecten van ons die wij met de steun van talloze inwoners en ondernemers tot een groot succes hebben weten te maken. Ook hebben wij (samen met PW en de PvdA) de verplaatsing van het jaarlijkse Volksfeest naar het centrumgebied van Winterswijk mogelijk gemaakt. Natuurlijk kon ook dat niet zonder de steun vanuit de Winterswijkse bevolking en de prima uitvoering door de Vereniging Volksfeest, maar de nieuwe opzet van het Volksfeest getuigt eens te meer van het nieuwe elan dat in de afgelopen jaren in Winterswijk is gebracht. Dat nieuwe elan heeft ook tot andere mooie initiatieven geleid, zoals het prachtige Zandsculpturenfestival en de Marathon Nationaal Landschap Winterswijk. Wij zijn daar zeer blij mee en hopen dat we die lijn samen met u vast kunnen houden en dat Winterswijk niet terugvalt in apathie en het afbraakbeleid van destijds.

Door dit alles staat Winterswijk in de regio maar ook daarbuiten inmiddels te boek als een aantrekkelijke gemeente waar veel gebeurt en waar het goed toeven is. Van groot belang in dit kader is dat Winterswijk beschikt over een ondernemende gemeente die desnoods zelf initiatieven neemt en projecten trekt. Het kan wat ons betreft niet zijn

dat de gemeente zich verschuilt achter een traditionele rolopvatting of achter haar formele takenpakket. Winterswijk moet actief en leefbaar blijven en dat doen we met z'n allen: inwoners, bedrijven en gemeente. We trekken daarin samen op, jong en oud, links en rechts, en als het nodig is dat de gemeente actie(s) onderneemt, dan zullen wij zorgen dat dat gebeurt. In uw belang en dat van Winterswijk!

Investeren in een hechte(re) samenleving is essentieel

Essentieel voor de toekomst van Winterswijk is ook dat we met elkaar investeren in een hechte(re) samenleving. Een samenleving die bestaat uit inwoners en bedrijven die elkaar helpen, die bereid zijn om samen ergens hun schouders onder te zetten maar ook solidair zijn met elkaar. Dit laatste betekent voor ons dat we ons rijke verenigingsleven en de vele vrijwilligers moeten koesteren en ondersteunen en dat deelname aan sport, onderwijs en kunst & cultuur voor alle Winterswijkers toegankelijk moet zijn, ook als men wat minder te besteden heeft. Niet alleen omdat deelname aan sport, onderwijs en kunst & cultuur goed is voor de mens, maar ook omdat dit bijdraagt aan onderling contact, integratie en dus aan een hechte(re) gemeenschap. Wij vinden het belangrijk dat iedereen in de Winterswijkse samenleving mee kan doen en iets kan betekenen voor een ander of voor Winterswijk in het algemeen. Ook dat is Winterswijk's Belang!

Winterswijk's Belang
geeft elke Winterswijkser een stem

Deel 2: De inzet van WB in de gemeentelijke programma's

PROGRAMMA 1: BESTUUR EN VEILIGHEID

Dit programma gaat over de relatie tussen de gemeente en haar inwoners, over het functioneren van de diverse gemeentelijke organen en over de veiligheid in onze gemeente. Die veiligheid omvat alle producten van de gemeentelijke brandweer, de samenwerking op het gebied van veiligheid met de omliggende gemeenten en de bestrijding van (de effecten van) rampen en crises.

Burgerparticipatie is meer dan een holle kreet

Tegenwoordig hebben alle partijen de mond vol over burgerparticipatie, maar alleen onze partij heeft het in haar genen. Voor ons betekent burgerparticipatie dat voorafgaand aan plannenmakerij en besluitvorming uw mening wordt gehoord en de discussie met u wordt aangegaan. Dat was onder de oude politiek niet het geval en daarom hebben we ons in de afgelopen acht jaren tot het uiterste ingespannen voor een transparant, open, eerlijk en betrouwbaar bestuur.

Pas na de komst van onze partij in 2006 is actief werk gemaakt van het betrekken van de inwoners en bedrijven van Winterswijk bij het maken en uitvoeren van plannen. Zo komen de workshops (charettes) en rondetafelgesprekken waarin belanghebbenden kunnen meepraten en –denken over bijvoorbeeld de (her)inrichting van hun directe leefomgeving, uit de koker van WB, net als de betrokkenenparagraaf. Die betrokkenenparagraaf houdt in dat elk ambtelijk voorstel aan het College moet zijn voorzien van een helder antwoord op de vraag op welke manier(en) kennis is genomen van, en rekening is gehouden met de belangen en standpunten van de diverse betrokkenen. Is de betrokkenenparagraaf niet of onbevredigend ingevuld, dan neemt het College betreffend onderwerp (nog) niet in behandeling.

Op ons initiatief is ook een referendumverordening vastgesteld waarmee de Winterswijkse bevolking de mogelijkheid heeft om volksraadplegingen af te dwingen. Bij belangrijke onderwerpen is dit nog steeds de maximaal democratische vorm van besluitvorming. Daarnaast is het een belangrijk instrument om politieke incompetentie te bestrijden. Denk hierbij aan de decennia durende discussie over de Tricot en het gemeentekantoor van vlak vóór de komst van Winterswijk's Belang.

Wij blijven ook naar de toekomst toe vasthouden aan deze belangrijke verworvenheden en blijven ons inzetten voor een transparant, open, eerlijk en betrouwbaar bestuur.

Veiligheid: Hoe zit het nu echt?

Wij zijn samen met u voor een veilig Winterswijk. Daarbij kan verschil bestaan tussen (1) de veiligheid volgens de overheid, (2) de daadwerkelijke veiligheid en (3) de veiligheid die de inwoners en bedrijven van Winterswijk ervaren (het gevoel van veiligheid). Wij willen daarom in uw belang tweejaarlijks (en uiteraard: onafhankelijk) onderzoek laten doen naar (1) de daadwerkelijke veiligheid en (2) het veiligheidsgevoel van de inwoners en bedrijven van Winterswijk. Dit is inclusief de “externe veiligheid van bedrijven”, d.w.z. de mate waarin bedrijven voldoen aan de veiligheidsvoorschriften van de overheid. Op basis van de uitkomsten van dat onderzoek zullen wij kijken of de veiligheid en het veiligheidsbeleid in Winterswijk moeten worden aangescherpt. Zo kan gedacht worden aan cameratoezicht op de in- en uitvalswegen van Winterswijk, teneinde de grensoverschrijdende criminaliteit enigszins het hoofd te kunnen bieden.

Hiernaast willen wij dat de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG) aan een kritische beoordeling wordt onderworpen, zowel wat betreft het daadwerkelijk presteren en functioneren van deze organisatie als wat betreft de efficiency. Veel veiligheidsregio's worstelen nog met de inrichting van hun organisatie (en informatievoorziening) en daarom is extra alertheid geboden. Zo zijn wij zeer benieuwd naar de uitkomsten van het onderzoek van bureau Berenschot naar de mate waarin de veiligheidsregio's de eventuele uitval van ICT en/of elektriciteit kunnen opvangen zonder directe gevolgen voor de uitoefening van hun belangrijke veiligheidstaak.

PROGRAMMA 2: GEMEENTELIJKE DIENSTVERLENING EN ORGANISATIE

Dit programma gaat over de dienstverlening en organisatie van de gemeente Winterswijk. Onderdelen van dit programma zijn het Klant Contact Centrum (KCC), de externe communicatie, de begraafplaats, het personeelsbeleid en de automatisering.

Eugene Wiggers: “Zie wat WB heeft gedaan voor de sport in Winterswijk. Waanzinnig!”

Dienstverlening: efficiënt, effectief en persoonlijk

De dienstverlening van de Gemeente Winterswijk aan haar inwoners en bedrijven moet uiteraard prima in orde zijn. Voor ons betekent dit dat die dienstverlening efficiënt en effectief moet zijn en verleend moet worden met oog voor het individu en diens omstandigheden.

Een efficiënte dienstverlening betekent voor ons dat deze geen eurocent meer mag kosten dan strikt noodzakelijk en op een zo efficiënt mogelijke manier wordt aangeboden (één overheid, één loket, één keer aanleveren van gegevens et cetera). Steeds vaker is dat elektronisch, maar dat geldt niet voor iedereen. Persoonlijk contact blijft dus belangrijk en dat kan op het gemeentekantoor zijn, maar ook bij mensen en bedrijven “thuis”.

In de afgelopen twee raadsperioden hebben wij telkens het initiatief genomen om de kosten van de gemeentelijke organisatie zo beperkt mogelijk te houden. Daarmee is veel geld bezuinigd en is een grote efficiëncyslag gemaakt waar Winterswijk elk jaar voordeel van geniet. Hiernaast moet de gemeentelijke dienstverlening effectief zijn, d.w.z. een concreet doel dienen en een meetbare bijdrage leveren aan het bereiken van dat doel. Zo hebben we niets aan een Welstandscommissie die bouwplannen afkeurt zonder daarbij aan te geven hoe deze plannen wel verwezenlijkt kunnen worden. Wij verwachten van de gemeente een positief meedenkende houding. Die hoeft beslist niet ten koste te gaan van de maatschappelijke taak van de gemeente om kritisch te zijn, maar vraagt om kijken naar hoe iets wel kan c.q. bereikt kan worden binnen bestaande regelgeving in plaats van die regelgeving voorop te stellen.

PROGRAMMA 3: INTEGRALE HANDHAVING

Dit programma gaat over de keten van vergunningverlening, handhaving en toezicht op het gebied van bouw, sloop, brandveiligheid, milieu, ruimtelijke ordening, monumenten, handelsreclame, het vellen van houtopstand, de Algemene plaatselijke verordening (APV), de Drank- en horecawet, de Wet op de kansspelen, de wegenverkeerswet en de marktverordening.

Integrale handhaving: de sleutel naar lagere lasten en een betere handhaving

Wij zijn voor integrale handhaving. Dus niet voor elk onderwerp een andere handhaver, maar (lieft) één handhaver voor alle onderwerpen hierboven genoemd. Dat komt de kwaliteit van de handhaving ten goede, brengt de administratieve lasten van handhaving omlaag en scheelt in ieder geval een hoop ergernissen en onbegrip bij inwoners en bedrijven. Integrale handhaving vereist echter een bijpassend beleid en een bijpassende organisatie, zaken die nog maar amper in de steigers staan.

Integrale handhaving is dus een nobel streven, maar nog lang geen feit. Daarom blijven wij alert op de ontwikkelingen in dit kader. Zo zijn veel taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving ondergebracht bij “regionale uitvoeringsdiensten” (RUD’s, ook wel omgevingsdiensten genoemd), maar die staan in heel Nederland nog in de kinderschoenen. Dit laatste geldt ook voor de Omgevingsdienst Achterhoek (ODA), die naar eigen zeggen nog lang niet functioneert zoals beoogd. Dat geeft niet, maar mag niet ten koste gaan van de kwaliteit van de handhaving. Wij blijven daarom ook het presteren en functioneren van de ODA kritisch volgen.

PROGRAMMA 4: RUIMTELIJKE ONTWIKKELING EN DE KERN

Dit programma gaat over de ruimtelijke ontwikkeling van Winterswijk en richt zich vooral op de aantrekkelijkheid van Winterswijk als plaats om te wonen, te werken en te recreëren. De bedrijventerreinen en het winkelcentrum vallen in de begroting van de gemeente Winterswijk buiten dit programma en maken deel uit van programma 12: Economie en bedrijvigheid.

Fons Bakker: “WB weet andere partijen te verenigen om belangrijke stappen te zetten voor een bruisend Winterswijk.”

Een ruimtelijke ontwikkeling die past bij de schaal en het karakter van Winterswijk

Wij zijn voor een ruimtelijke ontwikkeling die past bij het karakter en de schaal van Winterswijk en die een positieve invloed heeft op de aantrekkelijkheid en dus toekomst van Winterswijk. Een “Winterswijkse aanpak” dus. Wij vinden dat we zuinig moeten zijn op ons prachtige buitengebied en dat we moeten blijven investeren in de aantrekkelijkheid van het centrum van Winterswijk, want beide zijn voor Winterswijk van groot economisch belang. Ook vinden we dat de ruimtelijke ontwikkeling van Winterswijk samen met de bewoners moet worden ingevuld.

Hiernaast hebben wij in de afgelopen jaren steeds meer nadruk gelegd op beeldkwaliteit in het centrum en hebben wij geld beschikbaar gesteld om winkelpuien te verfraaien, de kwaliteit van de invalswegen (zoals de Europalaan) te vergroten, meer groen in de bebouwde kom te brengen et cetera. We doen dat uiteraard niet als doel op zich, maar om de bezoekers van Winterswijk nog steviger aan ons te binden en het aantal bezoekers van Winterswijk nog verder te vergroten.

We zijn in dit kader trots dat de markt van Winterswijk is uitgeroepen tot beste markt van Nederland, we zijn blij met de diverse verbeteringen en verfraaiingen die in het winkelgebied al zijn doorgevoerd (zie o.a. de Notaristuin en de Meddosestraat, maar ook diverse winkelpuien en het toenemende aantal terrassen rondom de Jacobskerk) en wij kijken dan ook met tevredenheid naar de gezellige drukte die vooral op de zaterdagen in het centrumgebied van Winterswijk heerst. Goed voor de economie en werkgelegenheid van Winterswijk!

Goede bereikbaarheid en (gratis) parkeervoorzieningen essentieel

Ook een goede bereikbaarheid en voldoende (gratis) parkeergelegenheden zijn essentieel voor Winterswijk. Zo moeten in en direct rondom het centrum van Winterswijk voldoende (gratis) parkeerplaatsen zijn voor de vele bezoekers van het centrum van Winterswijk. In de bestuursperiode 2006-2010 heeft het toenmalige College, waar wij deel van uitmaakten, de grond bij de Peperbus (naast fietswinkel Westenbrink) gekocht van een projectontwikkelaar die er een (zoveelste) appartementencomplex wilde bouwen. Op die plek is een parkeerplaats gerealiseerd als aanvulling op het bestaande areaal, maar ook om meer loop door de (toen nog wegwijnende) Meddosestraat te krijgen. Dat is gelukt en daar zijn wij blij mee, net als de winkeliers in de Meddosestraat.

Op eenzelfde manier zijn wij voorstander van het realiseren van extra parkeerplaatsen op het terrein van de voormalige Driemarkschool aan de Zonnebrink. Achter die school bevindt zich een groot grasveld dat gedeeltelijk en voorlopig/tijdelijk als parkeerplaats kan worden ingericht, waardoor ook de loop door de Ratumsestraat wordt bevorderd en tevens extra parkeerplaatsen worden gecreëerd in de directe omgeving van Villa Mondriaan. Daardoor zal ook de parkeerdruk op de directe omgeving van Villa Mondriaan verminderen.

Verder willen wij de invalsroute(s) vanuit Duitsland (i.c. vanuit Oeding en vanuit Bocholt via het Woold) verleggen van de Kottenseweg en het Weurden naar de Parallelweg, en de infrastructuur plus bewegwijzering hierop aanpassen, inclusief een overgang over of tunnel onder het spoor ter hoogte van de Dingstraat. Dit ter vervanging van de huidige invalsroute via het Weurden. Wel moet hierbij worden gezorgd voor de veiligheid van de leerlingen van het Gerrit Komrij College, dat langs de Parallelweg ligt. Een overgang over of tunnel onder het spoor ter hoogte van de Dingstraat zal hierin helpen. Ook moet worden bedacht dat de grootste verkeersdrukte ter plekke op de zaterdag zal zijn, een dag waarop de scholen dicht zijn, maar wel de sporthal geopend zal zijn. Randvoorwaarde bij dit alles is wel dat het Rijk en/of de Provincie financieel bijdragen om dit mogelijk te maken.

Tegelijkertijd blijven wij tegen het verder oprukken van bebouwing richting ons prachtige buitengebied, zeker zolang veel gebouwen en huizen nog leeg staan en elders binnen de bebouwde kom van Winterswijk nog voldoende plek is voor nieuwbouw (zoals op het voormalige WVC-terrein). Ook willen wij bekijken hoe de randen van

de bebouwde kom groener kunnen worden gemaakt, zodat een vloeiender overgang naar het buitengebied wordt gerealiseerd. Eén van de speerpunten in dit kader is de Bataafseweg, die bovendien veiliger moet worden gemaakt. Een ander speerpunt van ons in dit kader is de verdere verbetering en ingroening van de diverse bedrijventerreinen in Winterswijk. Winterswijk heeft voorlopig geen nieuwe bedrijventerreinen nodig (m.u.v. Gaxel). De open bedrijfsplekken die Winterswijk heeft, moeten eerst optimaal worden ingevuld. Hiernaast moeten onze bedrijventerreinen uiteraard schoon en veilig zijn, goed zijn uitgerust en liefst zoveel mogelijk zijn ingegroend.

PROGRAMMA 5: INNOVATIE, DUURZAME ENERGIE EN MILIEU

Dit programma gaat over bodem(bescherming, duurzame energie, geluid(hinder), geur(hinder), licht(vervuiling) en lucht(kwaliteit).

In programma 3 hebben wij al het nodige gezegd over integrale handhaving en onze standpunten terzake. In dat programma gaat het vooral over handhaving, terwijl het voorliggende programma 5 vooral gaat over de vraag wat Winterswijk -naast handhaving- actief doet aan innovatie, ontwikkeling en bescherming op het gebied van energie en milieu.

Duurzame ontwikkeling centraal

Belangrijk vertrekpunt voor ons is dat wij, de generaties van nu, de wereld die wij bewonen en benutten slechts te leen hebben van ons nageslacht en daarom gepast en vooral verstandig moeten omgaan met de wereld die we hebben, zodat ook onze kinderen en kleinkinderen een toekomst hebben. Duurzaamheid is daarin een belangrijk begrip. Vaak wordt duurzaamheid omschreven aan de hand van “de drie P’s”: people (mensen), profit (winst; soms ook: prosperity) en planet (aarde). Naast het feit dat we geld willen verdienen en van welvaart willen genieten, is het onze taak om goed voor het milieu te zorgen. Wij hebben daarmee een duidelijke verantwoordelijkheid naar komende generaties. Wanneer we bijvoorbeeld alle fossiele brandstoffen verbruiken, zullen volgende generaties daar niet meer van kunnen profiteren. Hetzelfde geldt voor vraagstukken als de opwarming van de aarde, CO₂-uitstoot.

Duurzame ontwikkeling is ontwikkeling die aansluit op de behoeften van het heden zonder het vermogen van toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien, in gevaar te brengen.

Wij zijn voor duurzame ontwikkeling en vinden dat de overheid in het algemeen en dus ook de gemeente Winterswijk zelf het goede voorbeeld moet geven en daarnaast partijen moet stimuleren hetzelfde te doen. Wel vinden wij dat de Winterswijkse initiatieven en inspanningen op dit vlak moeten passen bij de schaal, het karakter en de gewenste uitstraling van Winterswijk en bovendien bewezen verantwoord en effectief moeten zijn. Dit laatste betekent onder andere dat wij tegen schaliegasboringen zijn.

Eerste stappen gezet, nu het vervolg

In de afgelopen jaren zijn wat betreft innovatie, duurzame energie en milieu mede op ons initiatief al voorzichtige stappen gezet in de goede richting, zoals de verwerving van gronden voor de aanleg van een grensoverschrijdend bedrijventerrein bij Gaxel met een focus op duurzame ontwikkeling, het faciliteren van initiatieven op het gebied van duurzame energie middels het Winterswijkse Energie Bureau en deelname aan de Achterhoekse Groene Energiemaatschappij (AGEM). Toch zijn die stappen voor ons niet meer dan een begin. Die lijn moet de komende jaren niet alleen creatiever worden doorgezet, maar ook worden geïntensiveerd. Zo kan op de gronden van het beoogde bedrijventerrein bij Gaxel alvast een start worden gemaakt met bijvoorbeeld het plaatsen van zonnepanelen en/of een biogasinstallatie.

Wij kiezen bij dit alles voor een “passende duurzame ontwikkeling”. Dit betekent voor ons dat Winterswijk zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid voor de volle 100% neemt en invult, zonder daarmee elke vorm van duurzame ontwikkeling op Winterswijkse grondgebied toe te staan of toe te juichen. Zo is het plaatsen van windmolens in Nationaal Landschap Winterswijk omstreden, maar kan Winterswijk ook op andere manieren een bijdrage leveren aan de duurzame ontwikkeling van onze samenleving (bijvoorbeeld met zonnepanelen, biogas, “smart homes” et cetera).

Een voorstander zijn van duurzame ontwikkeling betekent voor ons dus niet automatisch dat wij akkoord gaan met elke mogelijke invulling daarvan. We zullen dit van geval tot geval moeten en willen bekijken. Daarbij is voor ons ook acceptabel dat Winterswijk zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid invult door te investeren in duur-

zame ontwikkeling elders dan op Winterswijkse grondgebied, zoals het plaatsen van windmolens op zee. Bij dit alles hebben wij de ambitie om Winterswijk zo snel mogelijk volledig overgeschakeld te hebben op duurzame energie. Wij gaan op dit punt een nulmeting uitvoeren en de vorderingen op de voet volgen.

Verder zijn wij van mening dat elk individu een eigen verantwoordelijkheid heeft voor de toekomst van komende generaties en een eigen belang heeft om zuinig om te gaan met milieu en energie. De overheid zou wat ons betreft dus niet nodig moeten zijn om dat besef en gedrag bij te brengen. Wij vinden dat de overheid zich dan ook primair moet richten op voorbeeldgedrag en het stimuleren van anderen om bewust om te gaan met milieu en energie, zonder daarbij meteen naar het instrument van regelgeving en/of subsidies te grijpen. Stimuleren kan ook in andere vormen en mag wat ons betreft best een dwingend(er) karakter hebben, bijvoorbeeld door bij inkoop en aanbestedingen de voorkeur te geven aan partijen die aantoonbaar en substantieel invulling geven aan maatschappelijk verantwoord ondernemen en duurzaamheid. Daarnaast kan de overheid ook fiscale maatregelen c.q. voorzieningen treffen om gewenst gedrag te bevorderen c.q. te faciliteren.

Naast dit alles willen wij juist ook jongeren betrekken bij het ontwikkelen van beleid gericht op innovatie, duurzame energie en milieu. Wij gaan in de komende periode dan ook samen met jongeren in Winterswijk een project starten met de naam “Milieufabriek Winterswijk”. Meer over dit project in het laatste deel van ons programma.

PROGRAMMA 6: SPORT, KUNST & CULTUUR EN ERFGOED

Dit programma gaat over sport en sportaccommodaties, over kunst en cultuur en over het cultuurhistorisch erfgoed van Winterswijk.

Wie geen verleden heeft, heeft geen toekomst

WONze partij is zoals bekend ontstaan uit strijd om behoud van het prachtige strandbad van Winterswijk, uit weerstand tegen de bouw van een nieuw gemeentekantoor (in plaats van benutten van leegstaande historische gebouwen, zoals het Tricotcomplex) en uit een breed gevoelde onvrede van ons Winterswijkers over het functioneren

van de toenmalige politiek. In de decennia voorafgaand aan de komst van onze partij is in Winterswijk veel moois met de grond gelijk gemaakt. Niet voor niets noemde Gerrit Komrij Winterswijk een sloopdorp. Gelukkig is dit door de komst van onze partij en met de steun van veel Winterswijkers ingrijpend veranderd. Winterswijk is sindsdien zelfs meerdere keren genomineerd en geprezen om haar erfgoedbeleid. Daarbij wordt niet alleen verwezen naar de restauratie van het strandbad en meer in den brede naar het BOS-project (dat wij uiteraard blijven steunen), maar ook naar talloze andere, succesvol uitgevoerde projecten zoals het herstel van de Notaristuin, de Meddosestraat, de Bossesteeg, de muur van de oude Joodse begraafplaats, de restauratie van molen De Bataaf en de vele projecten in het buitengebied van Winterswijk, met dank ook aan de Stichting Waardevol Cultuurlandschap Winterswijk (WCL).

Veel van dit alles was zeker niet gebeurd als onze partij niet op het toneel was verschenen. We deden dit echter niet voor onszelf, maar voor de economie, de aantrekkelijkheid en dus de toekomst van Winterswijk. Het zal dan ook niemand verbazen dat wij blijven knokken voor behoud en waar nodig herstel van cultuurhistorisch erfgoed, want wie geen verleden heeft, heeft geen toekomst!

Goede voorzieningen essentieel

Hiernaast blijven wij veel waarde hechten aan goede voorzieningen, zowel op het gebied van sport als op het gebied van kunst & cultuur (schouwburg, museum, theater, bibliotheek e.d.). Goede voorzieningen zijn niet alleen essentieel voor de aantrekkelijkheid en dus de economie van Winterswijk, maar vervullen ook andere, belangrijke functies, zoals voor zelfontplooiing en vrijetijdsbesteding, voor de gezondheid van het individu en voor het onderlinge contact, het onderlinge begrip en de onderlinge solidariteit. Wij hebben in de afgelopen periode dan ook om meer dan één reden flink geïnvesteerd in de voorzieningen van Winterswijk. Zo is op ons voorstel geld beschikbaar gesteld aan schouwburg De Storm en aan muziekschool Boogie Woogie om te investeren en hebben wij samen met de initiatiefnemers gezorgd dat het Openluchttheater werd hersteld en heropend.

Ook is onder leiding van onze WB-wethouders Van Nijkerken en Gommers samen met de sportverenigingen een nieuw sportbeleid ontwikkeld en is op ons initiatief veel geld gestoken in het opknappen van bestaande sportaccommodaties en de aanleg van nieu-

Ingrid Mes: “WB is de partij die het dichtst bij de Winterswijkers staat en het beste voor heeft met Winterswijk. Ik ben trots op WB!”

we accommodaties, zoals de nieuwe manege aan de Steengroeveweg, het nieuwe Tiras-complex, het kunstgrasveld en de nieuwe kleedkamers van SC Meddo en het nieuwe onderkomen van FC Winterswijk. We hebben dit niet alleen gedaan omdat het nodig was, maar ook om te investeren in het “cement” van onze samenleving. Dat “cement” gaat straks namelijk een belangrijke rol spelen in de toekomstige “participatiemaatschappij”, waarin mensen steeds meer aangewezen zullen zijn op eigen kracht en de hulp van anderen.

Als laatste krijgt ook atletiekvereniging Archeus dit jaar een nieuwe accommodatie. Een groot deel van al deze investeringen wordt terugverdiend met de verkoop van bouw kavels op het voormalige WVC-terrein. Bovendien zijn met de gedane investeringen op dit vlak de jaarlijkse exploitatielasten van veel voorzieningen flink omlaag gebracht en hebben we in de begroting geld voor onderhoud en toekomstige vervangingen gereserveerd. Hiermee werd voorheen nooit rekening gehouden.

Deelname aan sport stimuleren en financieel mogelijk maken

Nu we de sportaccommodaties goed voor elkaar hebben, gaan we de komende periode vooral nog meer werk maken van deelname aan sport, omdat sport zoals eerder genoemd diverse belangrijke functies vervult. Daarbij speelt uiteraard ook het prijskaartje van sporten een belangrijke rol. Niet iedereen heeft namelijk evenveel geld, maar wil (wellicht) wel graag meedoen. Wij vinden het belangrijk dat niemand in de Winterswijkse samenleving wordt buitengesloten, ook niet als het gaat om sport. Daarom hebben wij met de sportverenigingen die gebruik maken van onze gemeentelijke sportaccommodaties, afgesproken dat deze gratis ter beschikking worden gesteld in ruil voor de toezegging van de sportverenigingen dat zij dit voordeel terug laten komen in hun contributies.

Hiernaast zijn en blijven wij een voorstander van schoolzwemmen, van gymnastiekonderwijs door professionele leerkrachten en van de voortzetting van de strijd tegen obesitas (overgewicht bij kinderen). We zijn trots op de prijs die Winterswijk heeft gekregen voor het beste gezondheidsbeleid van Nederland, maar nog belangrijker is die positie te handhaven en zelfs nog te versterken. Wij hebben het zelf in de steigers gezet, dus aan ons zal het niet liggen!

Een warm hart voor kunst & cultuur en voor het verenigingsleven van Winterswijk

Wij hebben altijd een warm hart en een luisterend oor gehad voor de sector kunst & cultuur en voor het rijke verenigingsleven in Winterswijk. Genoemd werd al het geld dat beschikbaar werd gesteld voor de schouwburg en de muziekschool. Hiernaast hebben wij op allerlei andere terreinen en manieren steun gegeven aan kunst & cultuur en aan het verenigingsleven van Winterswijk. Zo hebben wij zelf het Steengroevetheater uit de klei getrokken en is op ons initiatief (samen met PW en PvdA) geld vrijgespeeld voor het opknappen van de verenigingsgebouwen in de buurtschappen. Ook hebben wij samen met Museum Freriks een nieuwe invulling gegeven aan het museale concept, hebben we achter de schermen een belangrijke rol vervuld in de totstandkoming van Villa Mondriaan en hebben wij met de directie van Schouwburg De Storm geregeld dat verenigingen er terecht kunnen voor een sterk gereduceerd tarief. Overigens vinden wij het onacceptabel dat grote gemeentelijke gebouwen als de voormalige scholen aan de Zonnebrink en de Prins Hendrikstraat leegstaan, terwijl veel verenigingen op zoek zijn naar geschikte en goedkope ruimten voor hun activiteiten. Dat gaan we dus aanpakken!

Met lef en creativiteit komen we verder

Ook in de komende periode kan Winterswijk op ons rekenen als het gaat om steun aan de sector kunst & cultuur en aan het verenigingsleven in Winterswijk. Ook als er bezuinigd moet worden. Sterker nog, wij vinden dat Winterswijk ondanks beperkte(re) financiële middelen ook in deze sector moet blijven investeren en moet blijven zoeken naar manieren om de aantrekkelijkheid en de leefbaarheid van Winterswijk verder te versterken. Dit zal veel creativiteit vragen, maar waar een wil is, is een weg. Dit laatste

geldt ook voor “Terra Temporalis”, het geologie-belevenispark dat wij graag (op een verantwoorde wijze en in goed overleg met betrokkenen) in de directe omgeving van de Steengroeve willen realiseren ter verdere versterking van de toeristische aantrekkelijkheid en dus economie van Winterswijk.

Bij dit alles gaat het ons vooral om het doel (Winterswijk nog sterker maken) en niet om per se het huidige in stand te houden. Het nieuwe concept en de nieuwe huisvesting van museum Freriks (in de Meddosestraat en aan de Laan van Hilbelink) laten zien dat het ook anders kan. Datzelfde geldt voor de nieuwe invulling van de plek waar museum Freriks zat; ook daar is met creativiteit een mooie, nieuwe invulling gevonden. Een ander goed voorbeeld is de bibliotheek, waarbij het doel was om ondanks forse bezuinigingen een volwaardige bibliotheek te behouden. Dat is gelukt, o.a. door de bibliotheek te verhuizen naar het nieuwe Gerrit Komrij College, waardoor de exploitatielasten flink konden worden verlaagd. Mede door maatregelen als deze zijn de totale kosten van de voorzieningen in kwestie al met zo’n 50% verlaagd, zonder de kern van deze voorzieningen te treffen. Ook dat is een prestatie om trots op te zijn!

PROGRAMMA 7: FINANCIËN EN INTERGEMEENTELIJKE SAMENWERKING

Dit programma gaat over de financiën en het financieel beleid van de gemeente Winterswijk, alsook over intergemeentelijke samenwerking.

Wij zijn uiteraard vóór een gezond financieel beleid

Een heikel punt bij alles wat de gemeente doet of van plan is te doen, zijn uiteraard de financiën. Het spreekt voor zich dat wij vóór een financieel gezonde gemeente zijn en dus vóór een verstandig financieel beleid. Daarmee zeggen wij niet dat het gemeentelijk beleid geen geld mag kosten. Sterker nog, een gezond financieel beleid is volgens ons niet hetzelfde als de hand op de knip houden. Juist investeren in Winterswijk en in goede voorzieningen levert geld op voor Winterswijk en betaalt zich dubbel en dwars terug, bijvoorbeeld omdat de aantrekkelijkheid van Winterswijk wordt vergroot, zowel voor potentiële ondernemers en aspirant-inwoners als voor bezoekers van Winterswijk. Aantrekkelijkheid vergroot vanzelfsprekend de leefbaarheid en de dynamiek van

Wim de Roos: “WB probeert op een eerlijke, objectieve en constructieve manier dingen voor alle inwoners van Winterswijk geregeld te krijgen. Vandaar mijn steun!”

Winterswijk en dat is weer essentieel voor de plaatselijke economie en dus werkgelegenheid. Een visie waar wij ook in de toekomst aan vast zullen blijven houden. Wel is uiteraard van belang dat de financiële positie van de gemeente gezond blijft en dat de totale collectieve lastendruk voor de inwoners en bedrijven van Winterswijk binnen aanvaardbare grenzen blijft.

In de afgelopen jaren heeft Winterswijk mede op ons voorstel flink geïnvesteerd. Vooral in de periode 2006-2010 is veel achterstallig onderhoud weggewerkt en zijn vanwege de economische crisis nog extra investeringen gedaan en naar voren gehaald om Winterswijkse bedrijven aan werk te helpen. Zo hebben we diverse aannemers, installateurs en andere partijen aan werk geholpen dat op dat moment essentieel voor ze was. We hebben dat graag gedaan, en met beleid. “Anticyclisch investeren” noemen ze dat: Investeren juist in een waarin het moeilijk gaat. Een beleid dat steeds meer economen graag ook van het huidige Kabinet hadden gezien.

Investeren in Winterswijk was en blijft nodig: een bewuste keuze

Bij dit alles moet niet worden vergeten dat Winterswijk bij de komst van onze partij in 2006 al een schuld had van zo’n 70 miljoen euro en dat door de oude politiek geen cent was gespaard voor nieuwe investeringen of het wegwerken van achterstallig onderhoud. Dat geld moesten we lenen, waardoor de schuld van 70 miljoen nog verder toenam. Toch hebben wij die stap gezet omdat we niet anders konden, maar ook niet anders wilden. Diverse schoolgebouwen moesten hoognodig aangepakt worden, veel achterstallig onderhoud in de openbare ruimte moest weggewerkt worden en zelfs voor de bouw van een nieuw gemeentekantoor, waarover al jaren was gediscussieerd, was geen cent opzij gezet. Ook de situatie qua sportaccommodaties was onhoudbaar geworden, zowel financieel als qua onderhoud en voldoen aan geldende eisen en normen. Ondanks de gerichte investeringspiek wisten we echter allemaal dat de schul-

denlast na die periode weer zou dalen en dat is inmiddels ook gebeurd.

Voor de toekomst van Winterswijk blijft investeren essentieel en als we onze toekomstvisie willen realiseren, kunnen we niet op onze lauweren rusten. Natuurlijk wordt het tempo van investeren bepaald door het beschikbare geld, maar niets doen is geen optie. Prioriteiten stellen natuurlijk wel.

Het accent verschuift naar het sociaal domein

In de komende periode verschuift het accent ook financieel naar het sociaal domein. Dan praten we vooral over participatie, werk en inkomen, jeugdzorg, onderwijs en de zorg voor ouderen en hulpbehoevenden. De gemeente krijgt op deze terreinen nieuwe taken overgedragen van het Rijk, maar zal ze moeten uitvoeren met aanzienlijk minder middelen dan het Rijk voor deze taken beschikbaar had. Dit geeft zowel een grote verantwoordelijkheid als een groot afbreukrisico.

Voorop staat uiteraard dat niemand straks tussen wal en schip mag raken door gewijzigd overheidsbeleid. Zover zullen en mogen we het niet laten komen. Wel gaan ook wij uit van de eigen kracht van het individu en zijn of haar omgeving. Waar deze onvoldoende is moet de gemeente bijspringen. Uitgangspunt daarbij is niet de vraag waar iemand recht op heeft, maar wat iemand zelf nog kan en daarop aanvullend nog nodig heeft. Anderzijds mag van de gemeente worden verwacht dat hooguit 10% van het hiervoor beschikbare budget opgaat aan uitvoeringskosten, maar dat de rest ingezet kan worden voor het beoogde doel.

Geen nieuwe bureaucratie. Winterswijk blijft een zelfstandige gemeente!

Bij dit alles zullen we voortdurend alert moeten zijn op de financiën, want Winterswijk kan zich geen budgetoverschrijdingen veroorloven en zal dus zuinig moeten zijn op de beschikbare middelen. De sturing (grip) daarop zal versterkt moeten worden en waar mogelijk en van toegevoegde waarde, zal de samenwerking met andere gemeenten (moeten) worden gezocht. Dit mag echter niet leiden tot nieuwe bureaucratie of nieuwe bodemloze putten. Wij zijn tegen het instellen van weer nieuwe gemeenschappelijke regelingen, omdat een goede democratische controle en daarmee goede besturing van die regelingen bijna onmogelijk is. Wij zullen in dit kader zelf het initiatief nemen

om de verschillende betrokken gemeenteraden bij elkaar te roepen en met elkaar langdurige beleids-convenanten af te spreken om het uit de hand lopen van de kosten van o.a. de gemeenschappelijke regelingen te voorkomen. Ook zijn en blijven wij voorstander van een zelfstandige gemeente Winterswijk en dus tegen een fusie met andere gemeenten. Wel kan samenwerken voordelen hebben of zelfs onvermijdelijk zijn, maar samenwerken kan ook zonder te fuseren. Uitgangspunt daarbij is: lokaal wat lokaal kan, regionaal wat regionaal moet.

PROGRAMMA 8: LANDELIJK GEBIED

Dit programma richt zich op het buitengebied van Winterswijk. Onderdelen van dit programma zijn: Nationaal Landschap, agrarische bedrijven, landschap, natuur, plattelandsonwikkeling, kleine-kernen-beleid en toerisme en recreatie.

Zuinig zijn op ons prachtige buitengebied

Het landelijk gebied van Winterswijk, ook wel het buitengebied van Winterswijk genoemd, is uniek in Nederland en dankt zijn karakteristieke coulisselandschap onder andere aan de unieke geschiedenis van de Scholtenboeren. Inmiddels heeft ons landschap het eervolle predicaat van Nationaal Landschap gekregen, waarvan er slechts 20 in Nederland zijn, en vormt het al jaren een belangrijke factor voor de economie van Winterswijk in het algemeen en voor toerisme en recreatie in het bijzonder. Wij vinden dan ook dat we uitermate zuinig moeten zijn op ons prachtige buitengebied. Tegelijkertijd moet het in datzelfde buitengebied wel mogelijk blijven er te ondernemen en er een goede boterham te verdienen, want juist die bedrijvigheid is essentieel voor de instandhouding en leefbaarheid van datzelfde buitengebied.

Waar een wil is, is een weg

Natuurlijk leveren verschillende belangen als economie versus milieu wel eens spanningen op, maar in goed onderling overleg en met respect voor elkaars standpunten moet daar uit te komen zijn. Dat hebben wij o.a. bewezen bij het verkrijgen van toe-

stemming om in de Steengroeve het Steengroeve-theater te beginnen. De Steengroeve en omgeving vormen een uiterst waardevol gebied met een unieke fauna en flora die op onderdelen zelfs Europese bescherming geniet, maar waarin ook bedrijvigheid plaatsvindt en diverse andere partijen (waaronder bewoners) belangen hebben. Door op een open en respectvolle manier met elkaar aan tafel te gaan en te kijken naar mogelijkheden in plaats van onmogelijkheden, is het ons uiteindelijk gelukt om met elkaar een modus te vinden waarin de diverse belangen en activiteiten naast elkaar kunnen bestaan en elkaar zelfs kunnen versterken. Inmiddels wordt deze prestatie ook voor andere delen van het buitengebied als een voorbeeld gezien. Vooral de Natura-2000-wetgeving wordt daarin als een toenemende bedreiging ervaren.

Natuur kan alleen bij de gratie van bedrijvigheid

Volgens ons is het mogelijk om op een vergelijkbare manier ook voor Natura-2000-bedreigingen tot oplossingen te komen. Het predicaat van Nationaal Landschap is daarin een niet te onderschatten factor waarmee wij al veel dingen voor het buitengebied van Winterswijk voor elkaar hebben gekregen. Er is ook nog nooit zoveel geld gestoken in het buitengebied als in de afgelopen acht jaren. Subsielstromen worden echter steeds meer afhankelijk gemaakt van het etiket Nationaal Landschap en dus moeten we daar zuinig op zijn. Dit staat los van de Natura-2000-wetgeving die inderdaad steeds grotere risico's en bedreigingen vormt voor het buitengebied. Dit geldt vooral voor het stikstofbeleid, waarvan op dit moment nog niet helder is wat dit beleid precies gaat betekenen. Wij willen dan ook krachtig uitdragen en in de Provincie en Den Haag uitgedragen hebben dat natuur alleen kan bij de gratie van bedrijvigheid en dat er dus geen dominantie mag zijn van Natura-2000-regels boven andere zaken.

Agrarische bedrijven in het buitengebied mogen uitbreiden

Agrarische bedrijven in het buitengebied mogen wat ons betreft uitbreiden, ook in en om Natura-2000-gebieden. Uiteraard moeten die uitbreidingen passen binnen de geldende kaders zoals het bestemmingsplan voor het buitengebied, maar dat hebben wij in de afgelopen periode al flink verruimd. Voor campings geldt de beperking dat een eventuele uitbreiding in oppervlakte gecompenseerd moet worden in (meer) kwaliteit en groen. Daar zullen maatwerkafspraken over gemaakt moeten worden.

Meer in het algemeen zullen wij ons blijven inzetten voor de inwoners en bedrijven in het buitengebied, zoals wij dat ook in de afgelopen jaren hebben gedaan. Bij dit alles proberen wij samen met de bewoners en ondernemers in het buitengebied (alsook met partijen als WCL) het unieke karakter van het buitengebied te bewaren en waar mogelijk zelfs nog te versterken, zonder daarmee nieuwe beperkingen in het leven te roepen. Het één moet samen kunnen gaan met het ander!

Samen met de bewoners en ondernemers in het buitengebied blijven wij knokken voor de leefbaarheid en een gezonde economische exploitatie van het buitengebied, of het nu gaat om glasvezelverbindingen, het splitsen van boerderijen voor bewoning, veiligheid, het instandhouden van scholen of andere zaken die als essentieel of waardevol worden ervaren voor het leven in het buitengebied.

Steun voor de Buurtschappenvisie

Het spreekt in dit kader voor zich dat wij volledig achter de Buurtschappenvisie staan, die bedoeld is om de leefbaarheid in het buitengebied te versterken. Wij zijn graag bereid om mee te denken en samen met betrokkenen het voortouw te nemen om tot daadwerkelijke samenwerking en realisatie te komen. Wij zijn daarbij de enige partij die ook echt iets doet, die zelf de handen uit de mouwen steekt en daarin bewezen succesvol is. Alle andere partijen in de gemeenteraad van Winterswijk willen alleen politiek bedrijven, maar dat is niet genoeg om resultaten te bereiken. Daarvoor moet u toch echt bij ons zijn!

PROGRAMMA 9: JEUGD EN ONDERWIJS

Dit programma gaat over onderwijs in het algemeen, over leerlingenvervoer, leerplicht en kwalificatieplicht, voorschoolse voorzieningen, onderwijsachterstandenbeleid, volwassenen-onderwijs en over jeugd & vrije tijd.

Flink geïnvesteerd in schoolgebouwen

In de afgelopen periode hebben wij flink geïnvesteerd in goede schoolgebouwen. Onder verantwoordelijkheid van onze WB-wethouder Gommers is het grootste en duur-

Merlijn van Nijkerken: “Ik steun WB vanwege het strandbad, het steengroevetheater en alle andere dingen die ze doen, ook voor jongeren. Gewoon top!”

ste project uit de geschiedenis van Winterswijk binnen het vastgestelde budget gerealiseerd, namelijk de nieuwbouw van het Gerrit Komrij College. Bovendien hebben wij het budget voor deze school maar liefst twee keer omlaag bijgesteld, van aanvankelijk 40 miljoen naar uiteindelijk 25 miljoen. Voorwaar een prestatie en een schoolgebouw (met nieuwe sport- en turnhal) om trots op te zijn!

Inmiddels is ook een start gemaakt met de nieuwbouw van de Sint Jozefschool en zijn de voorbereidingen gaande voor de nieuwbouw van de scholen Pelkpark (Kolibrerie en Prins Willem Alexander) en Vliertuin (De Vlier) in Winterswijk-oost. De laatste twee scholen komen in de plaats van de veel te massale brede school die oorspronkelijk was gedacht op de locatie van De Olm en De Vlier. Dat plan is destijds door ons van tafel geveegd. Ook zijn in de afgelopen periode de nodige verbeteringen aangebracht aan andere scholen en is hun capaciteit aangepast aan gewijzigde inzichten, leermethoden en/of omstandigheden.

Ook qua schoolgebouwen kan Winterswijk dus weer jaren vooruit. Wel beginnen de afname van de bevolkingsomvang in het algemeen en de ontgroening in het bijzonder hun schaduwen vooruit te werpen. De scholen zijn zich dan ook al aan het beraden op een andere toekomst. Onvermijdelijk zullen daarin ook het gebruik en de maximale benutting en bezetting van de schoolgebouwen aan de orde komen. Wij zijn in dat kader een voorstander van het delen van faciliteiten voor meerdere doeleinden, zoals medegebruik van het GKC door de bibliotheek. Natuurlijk moet het één het ander niet bijten, maar een optimaal gebruik van moderne faciliteiten zoals het GKC staat voor ons buiten discussie!

Kwaliteit van onderwijs en steun voor de jeugd

Dit laatste geldt ook voor de uitvoering van de nieuwe Wet op het Passend Onderwijs. De gemeente krijgt hierin een toezichthoudende, regisserende taak die de gemeente

goed moet invullen om de scholen te helpen c.q. te dwingen elk kind passend onderwijs te geven. Wij zullen de ontwikkelingen en prestaties in dit kader op de voet volgen. Ook zijn wij voor het stimuleren van scholieren en scholen om nadrukkelijker te kiezen voor de Duitse taal, niet alleen om hen betere kansen te geven op de Duitse arbeidsmarkt, maar ook vanwege de strategische ligging van Winterswijk ten opzichte van het Duitse achterland. Dit geeft een belangrijk economisch potentieel voor Winterswijk. In ditzelfde kader kan het overigens geen kwaad om ook belangstellenden uit het bedrijfsleven, de horeca en het toerisme de mogelijkheid te bieden hun Duitse taalvaardigheid bij te spijkeren, want Duits is niet alleen de taal van onze belangrijkste handelspartner, maar ook van onze bureaus!

Intussen kan de jeugd in het algemeen blijven rekenen op onze steun als het gaat om het vinden en creëren van mogelijkheden voor vrijetijdsbesteding. Zo hebben wij in ruil voor een lening aan Schouwburg De Storm bedongen dat jaarlijks ook een aantal discoavonden en houseparty's voor jongeren wordt geregeld. Wij zijn graag bereid om met jongeren mee te denken over manieren om Winterswijk voor jongeren (nog) leuker en aantrekkelijker te maken.

PROGRAMMA 10: **MAATSCHAPPELIJKE PARTICIPATIE EN ZORG**

In dit programma wordt invulling gegeven aan de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en aan de Wet Publieke Gezondheid (WPG).

Decentralisaties en transformatie sociaal domein

De komende jaren staan voor de gemeente(n) in belangrijke mate in het teken van de decentralisaties en de transformatie van het sociaal domein. Wij maken ons zorgen over de vraag of de gemeenten (en dus ook de gemeente Winterswijk) de vele veranderingen die gaande zijn en nog op de gemeenten afkomen, wel aankunnen. Het Rijk gooit onder druk van de noodzaak tot bezuinigen steeds meer taken over de schutting naar de gemeenten, zonder daarbij de middelen te verschaffen om er fatsoenlijk invulling aan te geven. Dit kan grote gevolgen hebben voor de dienstverlening in het alge-

meen en voor de gemeentelijke hulpverlening aan hulpbehoevenden in het bijzonder. Het Kabinet wijst in dit kader op de zelfredzaamheid van mensen, zonder daarbij naar de feitelijke situatie te kijken. Veel mensen kunnen zichzelf niet redden en zullen dus geholpen moeten worden. Onze partij is de partij van Winterswijkers voor Winterswijkers. Wij zullen onze medeburger(s) niet in de steek laten! Wij zullen de gemeente opdragen te zorgen dat niemand tussen wal en schip raakt en daarnaast flink te investeren in voorlichting en preventie en in het op gang brengen en faciliteren van zelfredzaamheid. Dit laatste bijvoorbeeld door vrijwilligersnetwerken tot stand te helpen brengen en met inzet van moderne technologie (waaronder social media) vraag naar hulp en aanbod van hulp bij elkaar te brengen. In dit kader zullen wij zelf ook de nodige actie(s) ondernemen om te zorgen dat maatschappelijke participatie en zorg niet in de knel komen door de gewijzigde omstandigheden. Daarbij zullen wij ook aandacht besteden aan (de aanpak van) eenzaamheid.

Iedereen doet ertoe en iedereen doet mee

Wij staan bij dit alles voor het aanbieden van effectieve en betaalbare hulp aan iedereen die het nodig heeft en gaan dit helpen bereiken door mensen, groepen, organisaties en instellingen met elkaar te verbinden op een vernieuwende (WB-)wijze. Ook de ouderen in Winterswijk kunnen in dit kader een belangrijke rol vervullen. Zij hebben hun sporen al ruimschoots verdiend, maar zijn nog lang niet afgeschreven. Wij willen dat onze ouderen voor de volle 100% deel blijven uitmaken van onze samenleving en waar dat kan een bijdrage leveren. Zo kunnen ouderen onze jeugd nog het nodige bijbrengen en daardoor zelf ook actief blijven. Ook gaan wij in Winterswijk een puntensysteem (helpen) invoeren waarmee vrijwillige hulpverleners (of dat nu mantelzorgers zijn, oppas-opa's en -oma's of jongeren die klusjes willen doen voor ouderen) punten kunnen verdienen waarmee zij weer hulp kunnen 'inkopen'. Dergelijke systemen zijn elders in het land al ingevoerd of beproefd en daar gaan wij ons voordeel mee doen. Verder gaan wij onderzoeken of er vanuit de plaatselijke middenstand interesse is om met dit puntensysteem mee te doen en in ruil voor punten bepaalde kortingen te bieden. Daarmee slaan we meerdere vliegen in één klap en helpen we ook de middenstand in de strijd om het toenemende internetwinkelen te overleven. Meer over dit puntensysteem in het laatste deel van dit programma.

Geïntegreerde eerstelijnszorg

Door meer gebruik te maken van de eigen kracht in de samenleving (en te ondersteunen met het beschreven puntensysteem) kunnen we het beroep op de (dure en overbelaste) formele zorg helpen verminderen. De gemeente heeft daarmee tevens een financieel belang om informele hulpverlening te faciliteren, want hoe meer op eigen kracht wordt georganiseerd, des te kleiner het beroep op gemeentelijke hulp en dus gemeentelijk budget. In het verlengde hiervan wil ook Minister Schippers dat de “nuldelijnszorg” (verleend door mantelzorgers, vrijwilligers, familie e.d.) zo goed mogelijk gaat functioneren zodat het beroep op de duurdere eerstelijnszorg (huisartsen, apothekers, vroed-vrouwen, fysiotherapeuten e.a.) en de nog veel duurdere tweedelijnszorg (de specialistische hulpverlening) zoveel mogelijk wordt teruggedrongen.

Wij willen dat de gemeente het initiatief neemt om in overleg met alle lokale eerstelijns-zorgverleners te komen tot een convenant dat “Geïntegreerde Eerstelijns Zorg” (GEZ) als doelstelling heeft. Dus geen schotten in de hulpverlening, maar geïntegreerde hulpverlening. Menzis, de grootste zorgverzekeraar in onze regio, stelt hier dikwijls GEZ-gelden voor beschikbaar. Als het via een dergelijk convenant lukt om de schotten tussen de verschillende zorgverleners te slechten zal de zorg efficiënter en effectiever worden, waardoor kostenreductie ontstaat. In een volgende fase dienen ook de specialistische zorgverleners bij het convenant aan te sluiten, waardoor uiteindelijk ook financiële ruimte ontstaat voor innovatieve ontwikkelingen.

PROGRAMMA 11: WERK EN INKOMEN

Dit programma kent drie deelgebieden: re-integratie (gericht op werk en participatie), inkomensvoorziening (toekennen/verstrekken van uitkeringen, fraudepreventie en –opsporing, terugvordering en verhaal van bijstand op derden) en inkomensondersteuning (toekennen / verstrekken van bijzondere bijstand, minimabeleid, schuldhulpverlening en kwijtschelding van gemeentelijke belastingen).

Nieuwe Participatiewet

Voor ons zijn economie en werkgelegenheid de komende periode het belangrijkste, samen met de decentralisaties en transformatie van het sociaal domein. In dit kader krijgen de gemeenten o.a. te maken met een nieuwe Participatiewet, die volgens planning op 1 januari 2015 in werking treedt. De gemeente wordt vanaf die datum verantwoordelijk voor mensen met een arbeidsvermogen die ondersteuning nodig hebben. Deze mensen zitten nu in de WWB, Wsw en Wajong. De gemeente heeft voor deze nieuwe doelgroep dezelfde taken als voor mensen met een bijstandsuitkering, namelijk het bieden van ondersteuning gericht op arbeidsinschakeling en waar nodig, inkomens-ondersteuning. Ook de invoering van de nieuwe Participatiewet gaat gepaard met flinke kortingen op het budget dat gemeenten daarvoor beschikbaar krijgen, dus ook hier is het zeer de vraag of gemeenten in staat zullen zijn deze nieuwe wet op een fatsoenlijke manier in praktijk te brengen. Vast staat dat de subsidies voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, de komende jaren fors omlaag gaan, van circa 26.000 euro per SE nu tot circa 22.000 euro per SE in 2021. Hierdoor wordt de financiële druk op Hameland (en daarmee de participerende gemeenten) nog groter. Wij pleiten in dit kader voor een creatief beleid waarbij wij geldverslindende constructies a-la-Hameland graag willen inruilen voor het zoveel mogelijk in dienst nemen van de mensen in kwestie, in combinatie met een goede voorziening voor “beschut werk binnen”.

Wie een bijdrage kan leveren, moet dat ook doen

Wij vinden het billijk dat van mensen die arbeidsvermogen hebben, een maatschappelijke bijdrage wordt gevraagd. Mensen die daarin niet hun verantwoordelijkheid willen nemen, zetten zich wat ons betreft buitenspel. Fraude met uitkeringen e.d. moet keihard worden aangepakt. Hier staat tegenover dat mensen die hun verantwoordelijkheid niet kunnen nemen, geholpen moeten worden. Ook zijn wij voor een ruimhartig minimabeleid. Onderlinge solidariteit is wat ons betreft één van de kenmerken van een beschaafde en prettige samenleving. Onderlinge solidariteit betekent ook dat we met z'n allen in Winterswijk ons best doen om het ook voor mensen met minder geld mogelijk te maken deel te nemen aan activiteiten die in Winterswijk worden georganiseerd, en aan het rijke verenigingsleven van Winterswijk. We zijn er voor elkaar en dat laten we ook zien!

PROGRAMMA 12: ECONOMIE EN BEDRIJVGHEID

Dit programma richt zich op de bedrijvigheid in de bebouwde kom van Winterswijk en op citymarketing. De bedrijvigheid in het buitengebied van Winterswijk komt aan de orde in programma 8: Landelijk gebied.

Samenwerking met Duitsland essentieel

Bedrijvigheid is van essentieel belang voor de economie en dus toekomst van Winterswijk. Uit onderzoek van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties blijkt klip en klaar dat de grenspositie van de Achterhoek in het algemeen en die van Winterswijk in het bijzonder, geweldige kansen biedt om de economische banden met buurland Duitsland te verstevigen en economisch te verzilveren. Dat wisten we natuurlijk al, maar is voor ons eens te meer een aansporing om maximaal in te zetten op een goede samenwerking en verstandhouding met onze oosterburen.

Inzetten op verdere versterking van het winkelcentrum en de warenmarkt

Wij zijn voor het verder versterken en verfraaien van het winkelcentrum van Winterswijk, o.a. door het zo compact mogelijk te houden, subsidies te (blijven) verstrekken voor het opknappen van winkelpuien, eventuele leegstand op een mooie/creatieve manier te camoufleren, meer groen in het centrum te brengen en de horeca rondom de Jacobstoren nog meer de ruimte te geven voor terrassen.

Ook zijn wij voor gratis parkeren en Wi-Fi in het winkelgebied. Net als de ABH-City-vereniging zijn wij echter tegen het volledig vrijlaten van openstelling van winkels op zondagen. De meeste winkeliers willen dat niet eens. Bovendien zijn open zondagen een directe concurrent voor de zo belangrijke zaterdagen; door meer openingstijden te bieden zal de gezelligheid van de zaterdagen nu, worden uitgesmeerd over het hele weekend en dus worden “verdund”, met alle mogelijke gevolgen van dien. Bovendien

zou op de zondagen de situatie kunnen ontstaan dat maar een klein deel van de winkels open is en ook dat is geen reclame voor Winterswijk. Bovendien is voor het (extra) aantrekkelijk maken van open zondagen maar een beperkt budget beschikbaar, dus ook om die reden zijn 12 koopzondagen precies de Winterswijkse maat.

Vriendelijk zijn voor de Duitsers

Bij dit alles mag Winterswijk er niet van uitgaan dat de Duitsers in dezelfde grote getalen Winterswijk blijven bezoeken als in de laatste jaren, zeker niet als Duitsers onheus/onvriendelijk worden bejegend, ondernemers geen moeite doen zich verstaanbaar te maken (of de Duitse taal niet beheersen) en voor Duitse begrippen schrikbarende boetes worden uitgedeeld voor fout parkeren. Dit terwijl de aanwijzingen niet altijd even duidelijk zijn en instructies terzake niet in de Duitse taal zijn gesteld. Wij zijn voor handhaving, maar zonder dat deze rigide, onverstandig of zelfs schadelijk wordt. Op drukke zaterdagen boetes uitdelen voor fout parkeren waar ook een waarschuwing had volstaan, is dan ook niet erg gastvrij en wat ons betreft zelfs af te raden.

Wij zijn in ditzelfde kader blij dat de gemeente besloten heeft tot het uitvoeren van een onderzoek naar de beweegredenen van Duitsers om Winterswijk te bezoeken, maar vindt dat dergelijk onderzoek een structureel karakter moet krijgen. Wij gaan dat zelf doen en combineren dit met onze straat- en supermarktacties die we meerdere keren per jaar organiseren.

Maximaal faciliteren van de bedrijven en bedrijvigheid

Naast het winkelcentrum zijn uiteraard ook de andere bedrijven van groot belang voor de economie en dus toekomst van Winterswijk. Wij vinden dat Winterswijk zuinig moet zijn op de bedrijven en bedrijvigheid die het heeft en daarom alert moet blijven op de wensen van de bedrijven die in Winterswijk actief zijn en op de aantrekkelijkheid van Winterswijk als vestigingsplaats. Bedrijven en bedrijvigheid zorgen namelijk voor werkgelegenheid en dus leefbaarheid. Wel vinden wij dat Winterswijk de banden met de omliggende Duitse gemeenten moet aanhalen en intensiveren, want er liggen over en weer belangrijke kansen om elkaar in economisch opzicht (verder) te versterken. Die kansen worden nog onvoldoende benut. Ook het plan voor een gezamenlijk,

grensoverschrijdend industrieterrein bij Gaxel komt nog onvoldoende uit de verf. Wij gaan daar meer vaart achter zetten.

Behoud van het SKB

Een ander belangrijk aandachtspunt is het SKB. De gezondheidszorg is namelijk sterk in beweging, waarbij ook de toekomst van het SKB allerm minst verzekerd is. Wij willen wel dat het SKB hoe dan ook in Winterswijk blijft en dat het SKB een zo breed mogelijk pakket aan diensten blijft bieden. Wij hebben alle begrip voor de noodzaak om de ziekenhuiszorg zo efficiënt mogelijk te organiseren, maar zijn bang dat daarin besluiten worden genomen die voorbijgaan aan het enorme belang van het SKB als regionale werkgever in het algemeen en voor de economie en dus leefbaarheid van Winterswijk in het bijzonder. Niet voor niets ondernamen wij als eerste en enige partij in de gemeenteraad van Winterswijk onmiddellijk actie toen SKB-bestuurder Janssen zinspeelde op een mogelijke samenwerking c.q. fusie met het Slingelandziekenhuis in Doetinchem. Daarbij werd zelfs al gesproken over gezamenlijke nieuwbouw in de omgeving van Varsseveld ...

Pas na lang aandringen van ons kwamen ook andere partijen in actie om te strijden voor behoud van het SKB en inmiddels zijn alle partijen en ook het College overtuigd van de noodzaak tot waakzaamheid rondom het SKB. Jammer genoeg is WB nog steeds de enige partij die wil dat een vertegenwoordiger van het Winterswijkse gemeentebestuur in de Raad van Toezicht komt te zitten van het SKB, maar wie weet komt ook daar nog verandering in. Alleen door intensief contact met de bestuurder(s) van het SKB kunnen wij als Winterswijkers invloed houden op behoud van het SKB voor Winterswijk.

Deel 3: De projecten die WB in 2014-2018 gaat doen

In dit laatste deel van ons programma en actieplan de projecten die wij in de komende periode zelf gaan trekken, los van de verkiezingsuitslag en het vervolg daarop.

PROJECT 1: MILIEUFABRIEK WINTERSWIJK

Het eerste project hebben wij de (voorlopige) naam “Milieufabriek Winterswijk” gegeven. Kern van dit project is dat we samen met jongeren in Winterswijk en in samenwerking met scholen en energiemaatschappijen een bedrijfsorganisatie gaan oprichten die tot doel heeft het milieu in al haar facetten te dienen. Bijkomende doelen zijn dat jongeren leren een georganiseerd verband op te zetten en deze in bedrijf te houden, maar bovendien leren om bewust met de wereld en de soms schaarse (energie) middelen om te gaan.

Door de bedrijfsmatige opzet van deze Milieufabriek Winterswijk zit er een competitie-element in voor wat betreft het behalen van steeds betere resultaten. Zo wordt als start gedacht aan een opzet waarbij jongeren contracten aangaan met hun ouder(s) over energiebesparing op en rond het huis, met o.a. de afspraak dat een deel van de behaalde besparing op een energienota aan de jongeren toekomt. Dat laatste zal hen (extra) stimuleren om thuis meer nadruk op energiebesparing te leggen en daar zelf ook bewuster en actiever in te worden.

Binnen de Milieufabriek Winterswijk zouden ook afdelingen opgezet kunnen worden die zich bezig houden met de openbare ruimte, met milieubewust inkoopbeleid van de school, met afvalverwerking, recycling et cetera.

Het basisidee van een dergelijke Milieufabriek (“Umwelt-AG”) is afkomstig uit Duitsland, maar zal door ons verder uitgewerkt worden tot een breed gedragen scholierenproject. Uiteraard zullen we hierbij lering proberen te trekken uit de ervaringen die Duitse scholen in sommige opzichten al hebben opgedaan. Wij mikken voor dit project op een start in het schoolseizoen van 2014-2015.

PROJECT 2: **SOCIAAL PUNTENSISTEEM “WINTERSWIJK HELPT”**

Ons tweede project in de komende periode is dat wij in Winterswijk een puntensysteem gaan (helpen) invoeren waarmee vrijwillige hulpverleners (of dat nu mantelzorgers zijn, oppas-opa's en -oma's of jongeren die klusjes willen doen voor ouderen) punten kunnen verdienen waarmee zij weer hulp kunnen 'inkopen' bij anderen. Dit als stimulans naar de toekomstige participatiemaatschappij en als aanvulling op het zo geroemde naoberschap. Voordelen van een dergelijk puntensysteem zijn o.a. dat mensen elkaar gaan helpen (jong en oud) en al doende leren kennen (en begrijpen), dat minder snel een beroep hoeft te worden gedaan op duurdere hulpverlening (door grotere zelfredzaamheid) en dat ook eenzaamheid al doende wordt bestreden. Elders in het land zijn al vergelijkbare trajecten gestart en daar kunnen wij ons voordeel mee doen. Ook zijn al (geautomatiseerde) systemen ontwikkeld die dit puntensysteem ondersteunen.

Hiernaast gaan wij onderzoeken of er vanuit de plaatselijke middenstand interesse is om met dit puntensysteem mee te doen en in ruil voor punten bepaalde kortingen te bieden. Daarmee slaan we meerdere vliegen in één klap en helpen we ook de middenstand in de strijd om het internetwinkelen te overleven. Dit laatste doen we niet omdat we middenstanders zo zielig vinden, maar omdat leegstand in ons winkelcentrum als gevolg van internetwinkelen voor Winterswijk op termijn desastreus kan zijn. Dat willen we koste-wat-kost voorkomen en vandaar ons idee om ook de middenstand te betrekken bij het inrichten van bovengenoemd puntensysteem.